

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ
РАЗВОЈА ЗА ТЕРИТОРИЈУ ГРАДА СМЕДЕРЕВА ЗА 2024. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Смедерево се налази у североисточном делу Републике Србије, на десној обали реке Дунав и на надморској висини од 73 метара. Удаљено је од Београда 46 км. Подручје града се простире на површини од 48.400 ха и чини 0,54% укупне површине Републике Србије. По последњем попису становништва из 2022. године, на подручју града живи 97.930 становника од којих 59.261 живи у Смедереву, а 38.669 живи у 27 сеоских насеља. Густина насељености износи 202,33 становника по километру квадратном (РЗС 2022.).

Природни услови и животна средина: Смедерево се налази у зони умерено континенталне климе. Према доминантним морфолошким облицима у рељефу територије града Смедерева истичу се две целине: - Равничарски рељеф налази се у алувијалној равни реке Дунав, Велике Мораве и Раље на којима преовлађују плодна земљишта без већих ограничења за интензивну обраду и наводњавање и обухвата 52,4% укупне површине; - Брежуљкасто-брдовит рељеф простире се на део шумадијских брда који је испресецан плитком долинском мрежом, а сматра се потенцијалним подручјем за развој савремене пољопривредне производње и чини 47,6% територије. Узимајући у обзир основна обележја као и правце ефикаснијег коришћења производних потенцијала на територији града Смедерева, издвајају се два реона и то: ратарско-повртарско-сточарски и сточарско-воћарско-виноградарски реон. Повољни климатски услови, морфолошки и педолошки састав земљишта, као и хидролошки услови, погодују развоју свих облика пољопривредне производње. У погледу квалитета земљишта на територији града Смедерева, најквалитетније земљиште прве и друге класе чини 15,8% од укупне површине, земљишта треће и четврте класе чине 64,30%, што значи да две трећине укупних обрадивих површина представљају изузетно вредан аграрни потенцијал. Најзаступљеније је земљиште III бонитетне класе које чини површину од 10.280 ха и представља 31,43% површине укупног пољопривредног земљишта. У погледу тенденције смањења разноликости биљних и животињских врста на територији града Смедерева, стање је као и у највећем делу Републике. Пољопривреда, као природна делатност и овде доводи до умањења и промена природних услова у локалном екосистему. Основна хидрографска карактеристика града Смедерева је присуство две велике реке, Дунава и Велике Мораве. Дунав пролази током од 20 км, чинећи северну границу града, док Велика Морава представља источну границу Града. Хидрографски, највећим делом територија града припада сливу Велике Мораве. У алувијалним равнинама Мораве и Дунава воде има довољно, али је највећи проблем њен квалитет, а не квантитет. Шуме на подручју Смедерева заузимају 3,9% од укупног расположивог земљишта, што је знатно мање у односу на

Републику Србију, где шуме заузимају 12,37% (РЗС 2023.). Укупна површина под шумом и шумским земљиштем, износи 1.518,17 ха (РЗС 2022.) Од тога, шуме у приватном власништву чине 1.417 ха (93,34%), а шуме у државном власништву се простиру на 101,17 ха (6,66%). Шуме подручја града Смедерева припадају подручју распрострањења климатогене шуме храста сладуна и цера.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: По подацима РЗС (попис становништва 2022. године), на подручју града живи 97.930 становника, од којих у граду живи 59.261 становника (60,51%), а у 27 сеоских насеља живи 38.669 становника (39,49%). Смедерево је годинама под ударом миграционих кретања становништва, које се досељавало на ово подручје, првенствено због индустријализације и развоја привредне базе. Аутохтоно становништво (рођено у Смедереву) чини 56,80%, а досељено 43,20%. Смедерево насељава 28 различитих националности, од којих су најзаступљенији Срби са 89.054 становника (90,94%). Стопа природног прираштаја у Смедереву је негативна од 1998. године (РЗС 2022.). Просечна старост становништва износи 43,22 године, а у погледу полне структуре, 49,43% становника су мушког пола, а 50,57% чини женска популација. У односу на укупно становништво, пољопривредно становништво чини 31,1%, а пољопривредно становништво са регистрованим газдинством чини 10,13%. У погледу структуре заступљених делатности на територији Смедерева, пољопривредом се бави 19,69% укупног становништва (остале најзаступљеније гране привреде: прерађивачка индустрија 32,64%, трговина 10,48%, грађевинарство 5,32%).

Диверзификација руралне економије: Са становишта кретања основних индикатора тржишта рада може се констатовати да Смедерево има показатеље који су типични за централни део Републике. По подацима РЗС за 2022. годину запослено је, према општини рада 29.102 лица, по пребивалишту 32.686, а број незапослених лица је 2.603. У погледу образовне структуре, високо и више образовање поседује 15,49% становништва, средње 54,01%, основно 20,86%, без школске спреме и са непотпуним основним образовањем чини 9,64% становништва. Привредна структура по секторима делатности и заступљености: у прерађивачкој индустрији је 32,64% укупно запосленог становништва, у пољопривреди 19,69%, трговини 10,48%, у здравствено-социјалном сегменту 6,69%, у грађевинарству 5,32%, саобраћају 4,19%. Остале гране привреде су заступљене у мањем обиму. По подацима РЗС за 2022. годину на подручју Смедерева евидентирано је 1.053 активних привредних друштава и 4.044 активних предузетника. Привреда на подручју Смедерева се развија у више праваца: постојање Железаре и метало-прерађивачких капацитета условљава развој црне металургије и метало-прерађивачке индустрије, а са друге стране велики и неискоришћени потенцијали у пољопривреди чине основ да се много озбиљније приступи свим могућностима за бољи и ефикаснији развој пољопривреде.

Рурална инфраструктура: Подручје града Смедерева поседује разгранату и функционалну инфраструктуру, како на подручју града, тако и у сеоским насељима. По питању развоја саобраћаја, Смедерево поседује повољне услове готово у свим видовима саобраћаја. Основу путне инфраструктуре града Смедерева чине регионални и локални путеви и деоница магистралног пута којима се одвија градски и приградски саобраћај. Транзитни саобраћај се одвија пре свега ауто-путем Е-75, који пресеца територију града на северни и јужни део, магистралним путем М-24 и обилазницом. Укупна дужина магистралних, регионалних и локалних путева на територији града Смедерева је 306 км (Подаци РЗС за 2015. годину). Град Смедерево карактерише развијена мрежа магистралних и регионалних путева и солидна мрежа локалних путева од 177 км. (Подаци РЗС за 2022. годину). Може се констатовати да је град Смедерево, захваљујући саобраћајном положају, важан републички и регионални центар. У погледу комуналне инфраструктуре (РЗС 2022.), Смедерево има развијену водоводну мрежу у дужини од 421 км у граду и насељеним местима, на коју је прикључено укупно 34.593 домаћинства (покривеност 92,98%). Годишња производња воде је 8,7 милиона м³ односно 271 л/с. Канализациона мрежа је у дужини од 252 км и на њу је прикључено укупно 25.050 домаћинства (покривеност 67,33%). Електро инфраструктуру града Смедерева одликује релативно добра дистрибутивна мрежа, чији поједини делови захтевају реконструкцију и модернизацију. Снабдевање електричном енергијом подручја Смедерева врши се преко преносног система ЕПС-а далеководима од Ђердапских хидроелектрана и Костолачких термоелектрана. На целокупној територији града Смедерева у употреби је расположива фиксна и мобилна телефонија и омогућен је интернет приступ. Регистровано је 26.154 претплатника фиксне телефоније (РЗС 2022.).

Град Смедерево има изражен проблем одлагања комуналног отпада. Од укупне површине града, 92% није покривено организованим третманом комуналног отпада, односно 38,52% од укупног становништва није обухваћено организованим одлагањем отпада. Одлагање отпада у Смедереву се тренутно врши на градској депонији и делом у рециклажном центру градског ЈКП. Евидентно је и постојање великог броја дивљих депонија - локалних сметлишта, поготову у сеоским насељима. У циљу отклањања уочених недостатака донет је Локални план управљања комуналним отпадом на територији града Смедерева којим су дата решења овог проблема, пре свега изградњом регионалне депоније, поспешивањем рада постојећих капацитета, увођењем примарне селекције отпада, повезивањем са другим локалним плановима градова и општина и др. У 2024. години град Смедерево ће наставити са активностима и предузети додатне мере на решавању питања управљања отпадом и заштите животне средине у складу са донетим Планом развоја Града Смедерева за период од 2022. до 2029. године (Службени лист града Смедерева бр. 4/2023).

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Укупно коришћено пољопривредно земљиште 26.560 ха користи 7.107 газдинстава. Територија града Смедерева има 30 катастарских општина и располаже са укупно 38.923 ха 29 ара 65 м² обрадивог пољопривредног земљишта. Просечна величина поседа је 4,16 ха, а просечна величина парцеле је 0,34 ха (подаци РГЗ- Катастар за 2016. годину). Комасација пољопривредног земљишта спроведена је ранијих година у три катастарске општине и то: Сараорци, Лугавчина и Липе. У 2021. години окончане су активности на спровођењу комасације делова к.о. Шалинац, Кулич и Смедерево (Град Смедерево) на површини од 1.143 ха. Током 2022. године на комасацији дела к.о. Скобаљ завршена је II фаза геодетско-техничких радова и започете су активности на III фази. За 2024. годину, поред наставка активности на комасацији дела к.о. Скобаљ, планиран је и наставак активности на спровођењу I фазе геодетско-техничких радова на комасацији дела к.о. Осипаоница. На раније комасираном делу површина, изграђена је каналска мрежа за наводњавање и одводњавање, али због неадекватног одржавања функционисање исте је отежано. Овај проблем је нарочито изражен у периодима високог нивоа подземних вода и велике количине атмосферских падавина, тако да су велике површине пољопривредног земљишта у тим периодима поплаване. Низводно поред корита реке Језаве и Мораве изграђен је канал за отпадне воде Железара - Смедерево, пресечени су природни токови вода Бадрике па у доњем току често настају велике поплаве, јер вишак воде не може да отиче преко овог канала чиме је угрожена значајна површина пољопривредног земљишта. Наводњавање земљиште према категоријама коришћења у пољопривредној производњи има 671 ПГ и то укупно 710 ха, од тога: ораница и башта 563 ха, воћњака 142 ха, винограда 4 ха. Наводњаване површине ораница и башта према врстама усева: жита и кукуруз за силажу 197 ха, поврће, бостан и јагоде 337 ха, остали усеви на ораницама и баштама 29 ха. Начини наводњавања: површинско 47,1%, орошавањем 13%, кап по кап 39,80%. Главни извори воде за наводњавање су: подземне воде на газдинству 69,7%, површинске воде на газдинству 4,7%, површинске воде ван газдинства 12,8%, вода из водовода 7,4%, остали извори 5,4%. У оквиру изградње I фазе система за наводњавање дела територије града Смедерева - Удовички плато, завршена је изградња водозахвата и пумпне станице. Поред наведеног, изграђена је пројектно-техничка документација за изградњу система за наводњавање јужног дела територије града Смедерева на површини од 1.535 ха. Одводњавање земљишта: каналска мрежа - изграђена је на површини од 8,7 ха од тога је у функцији 4,5 ха и цевна дренажа - изграђена на 600 ха, али није у функцији. Пољопривредно земљиште у државној својини на територији ЈЛС Смедерево износи 3.021,54 ха, од чега је планирано за давање у закуп и коришћење 1.576,64 ха.

Вишегодишњи засади: Воћарско-виноградарска производња је од посебног значаја за подручје града Смедерева. Због благе континенталне климе, Смедеревски регион има повољне услове за успешно гајење готово свих воћних врста и винове лозе. У структури површина вишегодишњих засада поред винограда, најзаступљеније воћне врсте су бресква и јабука, затим следе шљива, вишња, кајсија, крушка, јагода, трешња, купина, орах, дуња, мушмула, лешник, бадем и остало. Сталне засаде чине: воћњаци на 4.412 ха и виногради на 381 ха. (РЗС 2012.) Укупне површине под воћним врстама су 4.412 ха и чине их: бресква 1.961 ха, јабука 1.340 ха, шљива 333 ха, кајсија ж234 ха, вишња 183 ха, крушка 87 ха, орах 26 ха, лешник 10 ха, остало 212 ха. (Подаци пописа пољопривреде РЗС 2023. биће верификовани и доступни sukcesивно током 2024. године, а најкасније до краја 2025. године).

Сточни фонд: Сточни фонд на подручју Смедерева бележи свој пад, како по броју грла, тако и у погледу продуктивности. По попису пољопривреде (РЗС 2012.) евидентирани су следећи показатељи: говеда 3.952, свиње 40.937, овце и козе 12.230, живина 276.274, кошнице пчела 5.324. У пределима где је доминантно сточарство, пратећа пољопривредна производња је ратарска и производња индустријског биља. Ливаде и пашњаци заузимају површину од 1.077 ха, односно 4,05% коришћеног пољопривредног земљишта. Сточно крмно биље (луцерка, сточна репа, сточни грашак, детелина, кукуруз за силажу и др.) се гаје на 2.035 хектара (7,66%), од тога најзаступљеније су површине под луцерком 1.189 ха (4,47%) и детелином 750 ха, односно (2,82%) од укупног коришћеног пољопривредног земљишта. Производна оријентација у сточарству на подручју Смедерева се базира пре свега на производњи млека, јаја, меса и меда. Може се констатовати да у овој производњи нема значајнијих тржних вишкова.

Механизација, опрема и објекти: Агротехничка опремљеност пољопривредних газдинстава није на завидном нивоу у погледу постојеће механизације која је стара и дотрајала. Незавидна економска ситуација у пољопривреди онемогућава произвођача да улаже и обнавља механизацију сходно потребама. Подаци из пописа пољопривреде 2012. године (РЗС) за механизацију, опрему и објекте: - трактори: једноосовински 1.586, двоосовински 5.286, комбајни 277; -прикључне машине: берачи кукуруза 371, плугови 4.066, ташираче 3.114, дрљаче 2.537, сетво-спремачи 480, ротофрезе 284, растурачи минералног ђубрива 1.150, растурачи стајњака 52, сејалице 1.007, прскалице 1.529, приколице 4.125, косилице 1.032; -објекти за смештај стоке на газдинству: за говеда 2.395, свиње 5.563, кокошке носиље 2.994, за смештај остале стоке 1.141; -објекти за смештај пољопривредних производа на газдинству: кошеви за кукуруз 4.580, амбари 1.975, силоси 25; -сушаре и објекти за силажу на газдинству: сушаре 7, објекти за силажу 202; -објекти за смештај пољопривредних машина и опреме: 2.914; -број хладњача на газдинству: 295; -стакленици на газдинству 20, пластеници на газдинству 776. Код газдинстава која се интензивно баве пољопривредном производњом, ситуација је другачија, односно у коришћењу је новија механизација, опрема и објекти.

Радна снага: У односу на укупно становништво, пољопривредно становништво чини 31,1%, а пољопривредно становништво са регистрованим газдинством чини 10,13%. Број чланова газдинстава и стално запослених на газдинству 16.054 од тога жене 6.604, мушкарци 9.450. Број носилаца газдинстава 6.964 од тога мушкараца 6.179, жена 785. У погледу старосне и образовне структуре пољопривредне радне снаге ситуација није охрабрујућа. Евидентно је значајније смањење руралног становништва у односу на градско, првенствено због миграција и одласка младих са села. Старосна структура није задовољавајућа, као ни образовна структура пољопривредне радне снаге, од које се не може очекивати одговарајућа примена науке и технологије у пољопривреди.

Структура пољопривредних газдинстава: Од укупног броја домаћинстава на територији ЈЛС Смедерево 37.203, број градских газдинстава износи 23.329 (62,71%), а осталих газдинстава 13.874 (37,29%) - подаци РЗС 2022. Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта: Укупан број пољопривредних газдинстава 7.107 користи 26.560 ха пољопривредног земљишта, што чини просек од 4,16 ха по пољопривредном газдинству. Не поседује земљиште - 230 ПГ, поседује мање од 1 ха - 1.930 ПГ (укупно 1.029 ха), поседује 1-2 ха - 1.343 ПГ (укупно 2.009 ха), поседује 2-5 ха - 2.215 ПГ (укупно 7.309 ха), поседује 5-10 ха - 994 ПГ (укупно 6.847 ха). Број газдинстава која поседују условна грла стоке: 916 ПГ поседују целокупан број грла говеда 3.952 (469 ПГ поседује 1-2 грла); 4.024 ПГ поседују целокупно стадо свиња 40.937 (1.709 ПГ поседује 3-9 грла); 1.021 ПГ поседују целокупно стадо оваца 9.777 (највећи број ПГ 586 поседује 3-9 грла); 4.185 ПГ поседују целокупно јато живине 276.274 грла (највећи број ПГ 3.499 поседује 1-49 грла односно укупно 65.536 грла живине).

Производња пољопривредних производа: На подручју Смедерева су заступљени сви видови пољопривредне производње. Не може се тачно направити јасна граница о процентуалној заступљености, јер је најчешће у пољопривредним газдинствима заступљено истовремено више пољопривредних производа, односно произвођачи се интензивно баве једном производњом, а уз то се делимично баве и другим производњама како би заокружили и учинили исплативијим цео производни циклус. Овакав начин рада је најчешће заступљен у смедеревским селима. Од укупног броја ПГ 7.105, евидентирано је 5.708 ПГ којима је доминантна производња на ораницама и то на 20.514 ха, 2.912 ПГ поседују сталне засаде у воћарству на укупној површини од 4.412 ха. То говори о најзаступљенијој ратарској производњи на овом подручју пре свега производњи пшенице и кукуруза где се остварује робна производња. Насупрот овој производњи, евидентни тржни вишкови и остварење профита се исказују у воћарско-

виноградарској производњи, иако је ова производња, у погледу обрадивих површина значајно мање заступљена. Остварени обим производње најзначајнијих пољопривредних производа са становишта ЈЛС - Попис 2012. РС: пшеница 16.812 т, кукуруз 34.005 т, шећерна репа 560 т, сунцокрет 165 т, пасуљ 246 т, кромпир 3.697 т, детелина 506 т, луцерка 459 т, виногради 3.743 т, у воћарству: јабука 15.686 т, бресква 17.649 т, кајсија 2.106 т, шљива 2.767 т, вишња 1.830 т и др. У сточарској производњи најзначајнија је производња млека која износи око 12.000 л сировог млека на дан. Производња меса, јаја и меда је од локалног значаја, јер се не исказују значајнији тржни вишкови. Природни услови за развој интегралне и органске производње постоје на подручју Смедерева, али нема евидентираних произвођача сертифицираних органских пољопривредних производа. На територији ЈЛС одржавана су саветовања на тему органске производње. Иако су произвођачима биле омогућене субвенције за увођење стандарда квалитета и сертификацију у пољопривредној производњи, није било интересовања за овај вид производње.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: На територији Смедерева активно функционише 12 земљорадничких задруга. Претежна област делатности задруга: ратарска, сточарска, повртарска и воћарска производња, односно пре свега трговина инпутима у пољопривреди за ове производње, откуп тржних вишкова жита, воћа итд. На територији Смедерева функционише 7 удружења пољопривредних произвођача, од чега су 3 сточарска удружења, 2 воћарска удружења, удружење повртарара и удружење пчелара. Недостатак адекватног удруживања и повезаности у пољопривреди се негативно одражава на стање у пољопривреди у смислу отежаног функционисања. Ово се првенствено односи на набавку инпута у пољопривреди и пласману пољопривредних производа.

Трансфер знања и информација: Систем преноса знања и информација постоји, али све теже налази праву примену у пракси због евидентног недостатка средстава. Подручје Смедерева покрива ПССС у Коларима преко које се организују и реализују различити видови обука и саветовања пољопривредних произвођача у области пољопривредне производње, заштите и одржања природних ресурса и других питања од руралног значаја. У том смислу, од значаја је и надлежно Одељење Градске управе Смедерево, односно Одсек за пољопривреду, који представља спрегу између произвођача, пољопривредних задруга и удружења, подручне пољопривредне службе и надлежног Министарства и који својим мерама и активностима активно учествује у развоју пољопривреде на територији града Смедерева.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Регреси	100.1	1.600.000,00	3.000,00	0	87.000,00	0,00
	УКУПНО		1.600.000,00				

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава	101	57.700.000,00	80	300.000,00	0,00
2	Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде	102	500.000,00	100	100.000,00	0,00
3	Управљање ризицима	104	10.000.000,00	30	100.000,00	0,00
	УКУПНО		68.200.000,00			

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју	402	200.000,00	0,00	100	100.000,00	0,00
	УКУПНО		200.000,00				

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	70.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	1.600.000,00
Планирана средства за кредитну подршку	0,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	68.200.000,00
Планирана средства за посебне подстицаје	200.000,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја за територију града Смедерева за 2024. годину (у даљем тексту: Програм) утврђује се структура мера, намена и начин коришћења средстава за текућу годину у укупном износу од 70.000.000,00 динара, која су Одлуком о буџету града Смедерева за 2024. годину (Службени лист града Смедерева, број 3/2024), опредељена на буџетској позицији 132.2, економска класификација 451 у оквиру програмске активности - Мере подршке руралном развоју. Потенцијални корисници мера подршке су регистровани пољопривредни произвођачи, задруге, удружења, сеоске месне заједнице и остала правна лица која имају регистроване делатности у пољопривреди. На основу досадашњих показатеља, очекује се значајно интересовање за коришћење мера Програма подршке на територији ЈЛС. Избор дефинисаних мера је утврђен у складу са извршеним анализама о досадашњем коришћењу подстицаја, као и на основу исказаних потреба подручја на коме се Програм реализује. Реализација Програма представља значајну подршку смањењу производних трошкова произвођача, доприноси стварању основа за што већи број регистрованих газдинстава и за уређење и организовање пословање и живот у руралном подручју. Начин остваривања права на подстицаје у ЈЛС подразумева и условљава предходна улагања у различите видове инвестиција у пољопривреди, на основу чега се остварује утврђени износ повраћаја средстава. Произвођачи се стимулишу мерама подршке на рад, улагања и развој пољопривредне производње. Мере предвиђене Програмом ће довести до побољшања квалитета живота, повећања продуктивности газдинстава и ефикасности, подстицања удруживања и очувања производње традиционалних производа.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о донетом Програму, начину и условима за подношење захтева за добијање средстава, врши се објављивањем Јавног позива, обавештавањем преко сеоских месних заједница и месних канцеларија Градске управе Смедерево, преко подручне пољопривредне стручне службе, путем трибина, обавештавањем на сајту града Смедерева, обавештавање путем СМС порука и преко локалних средстава

информисања. Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја се објављује у Службеном листу Града Смедерева.

Мониторинг и евалуација: Пре израде Програма извршена је анализа искоришћених средстава у претходној години и постигнутих ефеката на терену од примене појединачних мера. Реализација Програма у ЈЛС Смедерево у 2023. години је износила 99,44%. Мере за које није постојало интересовање или немају ефекат примене у пољопривредној пракси на подручју Смедерева се не обухватају Програмом. У складу са предвиђеним средствима за реализацију програма врши се избор оних мера које задовољавају потребе, како моравског подручја, где преовладава ратарско-сточарска и повртарска пољопривредна производња (набавка грла, вештачко осемењавање, опрема за пластенике, наводњавање и сл.), тако и шумадијског подручја где се произвођачи баве првенствено воћарско-виноградарском производњом (користе средства за осигурање усева, подизање вишегодишњих засада, за набавку механизације, опреме за наводњавање, заштиту биља и сл.). Прати се ефекат примењених мера од чега зависи њихова будућа примена. Систем прописаних услова, документације и одобравања средстава је утврђен и примењује се у потпуности, као и систем надзора и контроле одобрених средстава који се врши у складу са проценама и путем добијања информација са терена, тако да све то укупно резултира строго наменским коришћењем средстава, што је и крајњи циљ Програма.

Програм мера подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.1 Регреси

2.1.1. Образложење: За ову меру постоји евидентна заинтересованост у руралном подручју града Смедерева, који се бави ратарско-сточарском производњом. Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) у предходној години је користило 47 регистрованих пољопривредних газдинстава, за извршено вештачко осемењавање 498 крава и јуница. Ова мера је значајна са становишта развоја и унапређења сточарства на подручју града Смедерева, првенствено развоја говедарства. Поред ових квантитативних показатеља, значајни су и квалитативни показатељи да се овом мером постиже побољшање расног састава говеда, а тиме и већа продуктивност у производњи млека и меса. На овај начин, пољопривредна газдинства су мотивисана да сачувају грла у производном запату и увећавају њихов број. Ова активност се реализује у сарадњи са ветеринарским станицама или привредним субјектима која су регистрована за пружање услуга вештачког осемењавања на територији града. Ова мера је у складу са Планом развоја Града Смедерева за период од 2022. до 2029. године (Службени лист града Смедерева бр. 4/2023), као и Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.1.2. Циљеви мере: Мера представља пре свега подршку развоју и продуктивности сточарској пољопривредној производњи на територији града Смедерева. Представља подстрек произвођачима за интензивну производњу. Циљеви мере су обезбеђивање средстава, стабилизација доходка у пољопривреди, побољшање расног састава у сточарству, постизање веће продуктивности у производњи. Овом мером се постиже већа добит, што је основни циљ пољопривредних произвођача. Ниво спровођења ове мере представља објективну слику сточарства, пре свега говедарства, које није у обиму у којем би требало да буде. Међутим, стална заинтересованост произвођача за ову меру, иде у прилог очекивању да долази до позитивних помака и напретка у развоју сточарства. Значај ове мере се огледа у одрживости и развоју сточног фонда који је у паду, увећањем броја крупних грла, постиже се побољшање расног састава говеда, а тиме и већа продуктивност у производњи млека и меса.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој (НППР) за период 2022-2024. Вештачко осемењавање је само једна од активности неопходна за поправљање расног састава и добијања квалитетног подмлатка и стада одговарајућих карактеристика. Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин: - подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја; - регистарске ознаке осемењених грла из поднетих захтева се уносе у базу података ЈЛС, тако да је искључена могућност додатне исплате за исто грло.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су активна: - физичка лица - носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава, - правна лица или предузетници уписани у Регистар пољопривредних газдинстава који имају регистровану делатност у области пољопривреде.

2.1.5. Економска одрживост: Подносилац захтева за средства по овој мери нема обавезу достављања бизнис плана или пројекта о економској одрживости улагања.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером су: - да су пољопривредна газдинства (физичка и правна лица) уписана у Регистар пољопривредних газдинстава са активним статусом; - да су пребивалиште (или седиште правног лица) и пољопривредна производња подносиоца захтева на територији града Смедерева; - да корисник, односно носилац регистрованог пољопривредног газдинства, нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода-пореза на имовину, према јединици локалне самоуправе; - да корисник нема доспелих неизмирених обавеза по раније одобреним захтевима

финансираним од стране локалне самоуправе; - потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - само се улагања из текуће године и из последњег квартала предходне године могу сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова по Програму подршке у текућој години.

2.1.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума прихватљивости.

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

2.1.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Нема.		

2.1.10. Интензитет помоћи: Минимални и максимални апсолутни износи који ће бити подржани путем мере: - за инвестицију 100.1.1. исплаћује се 3.000,00 динара по приплодном грлу, а максимално је могуће остварити 87.000,00 динара по РПГ, за осемењавање 29 крава или јуница.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	број газдинстава-подносилаца захтева
2	број осемењених грла у текућој години

2.1.12. Административна процедура: Реализацију ове мере спроводи надлежно Одељење Градске управе Смедерево, односно Одсек за пољопривреду, путем обавештавања и позива пољопривредним газдинствима преко сеоских месних заједница, јавним оглашавањем, путем веб стране града Смедерева и др. Пријем захтева се врши од 01.08.2024. године до утрошка средстава, а најкасније до 31.10.2024. године. Прихватљиви су докази о предметним улагањима пољопривредних произвођача из текуће године и из последњег квартала предходне године, за конкурисање по донетом Програму. Пријем захтева, документације и административну проверу документације врши Одсек за пољопривреду. Захтеви по овој мери се решавају по систему прво пристиглих захтева (first come first served). Техничку, стручну и административну помоћ Одсеку за пољопривреду пружа Одељење за финансије и локалну пореску администрацију. Пријему захтева претходи спровођење целокупне процедуре и то: - усвајање Програма на Градском већу; - добијање претходне сагласности на Програм од надлежног Министарства; - доношење Програма у Скупштини града Смедерева; - доношења Одлуке градоначелника града Смедерева којом се прецизира и дефинише мера из донетог Програма (у погледу услова за коришћење конкретне мере и инвестиције, износа и потребне документације која се подноси уз захтев); - објављивање јавног позива са јасно дефинисаним условима коришћења мере из Програма. Након спроведене процедуре може се отпочети са пријемом захтева и документације за предметну меру. Пристигли захтеви са документацијом се хронолошки разврставају и разматрају и приступа се њиховом решавању. Обрада захтева се врши, у зависности од броја захтева, једанпут или више пута месечно. На предлог Одлука надлежног Одељења, градоначелник доноси Одлуке о додели средстава за предметну инвестицију, која се прослеђује Одељењу за финансије, које врши исплату на наменске рачуне за пољопривреду регистрованим пољопривредним газдинствима. Уносе се подаци регистрованих и осемењених грла у базу података како не би долазило до двоструког финансирања. Цео поступак пролази кроз неколико нивоа провера, како би се поступак реализације одвијао у потпуности у складу са прописаним условима и утврђеним критеријумима.

2.2. Назив и шифра мере: 101 Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава

2.2.1. Образложење: Мера обухвата готово све сегменте пољопривреде и пољопривредне производње. Сврха мере је унапређење и развој пољопривредне производње. Ефекти ове мере имају конкретне показатеље у смислу директног улагања у пољопривреду, повећања продуктивности у раду, увећања и осавременавања пољопривредне производње итд. Циљна група која је корисник ове мере са више од 95% су регистровани пољопривредни произвођачи. Најизраженији проблеми циљне групе за коришћење ове мере су недостатак сопствених обртних средстава за улагање у пољопривреду, што се делимично ублажава коришћењем наменских, пољопривредних кредита. За ову меру постоји велико интересовање произвођача. У 2023. години је поднет и решен 391 захтев, за исплату 507 инвестиција, за шта је утрошено 45.568.329,00 динара. Пољопривредни произвођачи који ову меру користе од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, не могу користити средства ЈЛС. Двоструко финансирања нема, јер ЈЛС издаје потврде за потребе конкурсања код надлежног Министарства и ажурно води евиденцију о свим поднетим захтевима и оствареним субвенцијама корисника по мерама и инвестицијама. Коришћење мере, односно одабраних инвестиција по секторима: - Сектор Млеко: Сектором доминирају мали произвођачи, одрживе и делимично одрживе фарме. На територији ЈЛС 916 РПГ поседују 3.952 грла говеда. Од тога 51,2% РПГ поседује 1-2 грла говеда. На територији града Смедерева регистровано је и евидентирано свега 20 РПГ која поседују 20 и више говеда у стаду. На територији ЈЛС се дневно произведе 12.000 литара сировог млека. Евидентан проблем ове производње је ниска продуктивност и квалитет сировог млека који још увек не испуњава стандарде ЕУ. Инвестиција набавке квалитетних млечних грла је један од најефикаснијих начина за побољшање расног састава, односно квалитета производа. Ефекат ове Инвестиције се огледа у квантитивним и квалитативним показатељима. - Сектор Месо: Сектор карактерише мањи број фарми и већи број газдинстава који се баве углавном мешовитом производњом млека и меса. Од укупног броја пољопривредних газдинстава, говедарством се бави 12,89% са просечним бројем грла 4,3 по газдинству, свињарством се бави 56,62% са просечним бројем грла 10,17 по газдинству, овчарством се бави 14,37% са просечним бројем грла 9,57 по газдинству. Живинарством се бави 58,88% укупног броја газдинстава. Постојеће стање указује на пад сточарске производње у којој доминира низак интензитет производње. Инвестиција набавке квалитетних товних грла има за циљ побољшање расног састава, квалитета и квантитета производа. Поред постизања веће продуктивности овог сектора, истовремени је циљ приближавања стандардима ЕУ у овој области. Сектор: Воће, гррожје, поврће /укључујући печурке/ и цвеће Овај сектор на подручју Смедерева карактерише специјализована производња, али и уситњеност парцела. Просечна површина под сталним засадима воћа по РПГ износи 1,51 ха, виноградом 3,44 ха и под поврћем 2,39 ха. Воћарство заузима 16,61% површине укупног пољопривредног земљишта (најзаступљенији засади под јабуком, бресквом и шљивом), виноградарство 1,43%, а површине засноване поврћем заузимају 2,17% (најзаступљеније површине под бостаном, паприком, купусом, парадајзом). Високи трошкови производње, проблем пласмана и ниска цена производа доводе до немогућности адекватног финансирања у овај вид производње. Поред тога, недовољна примена агротехнике и технологије, низак степен стручне оспособљености, одсуство наводњавања и други фактори додатно утичу на остварену производњу која не постиже максимум у погледу количина и квалитета. - Сектор: Остали усеви (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље и др.) Услед недовољне примене агротехнике и технологије овај сектор не остварује задовољавајуће резултате у погледу квалитета и квантитета производа. Како су најзначајније пољопривредне површине под водећим ратарским културама, пшеницом и кукурузом 63,05%, неопходно је поспешити услове за обављање ове производње, пре свега житарица и индустријског биља, како би се увећали приноси и квалитет рода. Ова мера има за циљ побољшање агро-технологије, што би омогућило лакши и продуктивнији рад у овом сектору. - Сектор Пчеларство: Пчеларство представља значајну пољопривредну делатност, како због производње меда, поленовог праха, тако и због доприноса пчела у опрашивању у биљном свету. Последњих неколико година пчеларство је направило значајне кораке у организацији извоза меда на тржишту ЕУ. ЈЛС подржава развој пчеларства путем набавке опреме, промоције европског програма градова на Дунаву „Река Медa“, одржавања регионалног саветовања и едукација у пчеларству. Потражња квалитетног меда је велика, производња захтева одговарајућа улагања, тако да ће ЈЛС и у овој години пружити подршку развоју пчеларства. Реализација свих активности спроводиће се у сарадњи са регистрованим произвођачима и Друштвом пчелара Смедерево. У Смедереву је пописом евидентирано 5.324 кошница, званично је пријављено Друштву пчелара 7.680, а процена је да на овом подручју има и до 9.000 кошница и да се годишње произведе око 90 тона меда. У току 2023. године забележено је највеће интересовање пчелара за субвенције до сада, решено је 56 захтева и исплаћено 4.674.346,00 динара. Ова мера је у складу са Планом развоја Града Смедерева за период од 2022. до 2029. године (Службени лист града Смедерева бр. 4/2023), као и националном

Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.2.2. Циљеви мере: Са економског аспекта мера представља значајну подршку произвођачима јер им се путем субвенционирања умањују трошкови улагања у пољопривредну производњу. Захваљујући овој мери и оваквом виду подршке произвођачи се лакше одлучују на нова улагања, осавремењавање и интензивирање производње. Примена ове мере има за циљ подстрек произвођачима да се баве планираном пољопривредном производњом, са високим и стабилним приносима, увођењем и применом нових технологија и опреме које повећавају сигурност у обим и квалитет производње. Ефекат примене мере се одражава у свим сегментима примене, како у ратарској, повртарској и сточарској производњи, тако и у развоју воћарства и виноградарства. Циљеви мере су обезбеђивање средстава, стабилизација дохотка у пољопривреди, побољшање расног састава у сточарству, постизање веће продуктивности и квалитета производа, унапређење техничко-технолошке опремљености, постепено усклађивање са стандардима ЕУ.

2.2.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој (НППР) за период 2022-2024. Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин: - подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја. - када корисници конкуришу за подстицаје код Управе за аграрна плаћања, ЈЛС на поднете захтеве корисника издаје потврде, да за предметне инвестиције не користе средства из буџета ЈЛС, о чему се води адекватна евиденција и чиме се спречава двоструко финансирање.

2.2.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су активна: - физичка лица - носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава, - правна лица или предузетници уписани у Регистар пољопривредних газдинстава који имају регистровану делатност у области пољопривреде.

2.2.5. Економска одрживост: Подносиоци захтева немају обавезу доказивања економске одрживости улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта. Подносиоци захтева имају обавезу доказивања финансијског улагања кроз достављање прописане документације. Овим начином се уједно врши и контрола наменског коришћења средстава која се остварују путем субвенција.

2.2.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером су : - да су пољопривредна газдинства (физичка и правна лица) уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и евидентирана у е-аграру са активним статусом; - да су пребивалиште (или седиште правног лица) и пољопривредна производња подносиоца захтева на територији града Смедерева; - да корисник, односно носилац регистрованог пољопривредног газдинства нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода-пореза на имовину, према јединици локалне самоуправе; - да корисник нема доспелих неизмирених обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - инвестиције из текуће године и инвестиције које су реализоване најдуже у периоду до 12 месеци у односу на датум подношења захтева се сматрају прихватљивим за надокнаду трошкова по Програму у текућој години; - корисник може поднети само један захтев у текућој години и то, за једну или више инвестиција у оквиру Мере 101. У случају да неки од ових услова није испуњен, захтев пољопривредног произвођача неће бити позитивно решен и субвенција неће бити одобрена.

2.2.7. Специфични критеријуми: Специфични критеријуми за кориснике по секторима: Сектор млека - Пољопривредна газдинства која поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ до 29 крава на крају инвестиције; - У случају набавке нових машина и опреме за наводњавање, поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ максимално 29 млечних крава на крају инвестиције; - У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних грла, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ највише: 29 квалитетних приплодних грла говеда млечних раса. За набавку коза и оваца нема посебних критеријума. Сектор меса - У Регистру објеката (у складу са

Правилником о регистрацији, односно одобравању објеката за узгој, држање и промет животиња „Службени гласник Републике Србије“ број 36/2017) имају регистроване објекте са капацитетима за тов/узгој: мање од 20 говеда и/или мање од 150 грла приплодних оваца/коза и/или мање од 30 приплодних крмача и/или мање од 100 товљеника свиња у турнусу и/или од 1.000-3.999 бројлера у турнусу; - У случају када се ради о набавци квалитетних приплодних животиња, на крају инвестиције поседују у свом власништву, односно у власништву члана РПГ највише: 29 грла квалитетних приплодних говеда товних раса, и / или 199 грла оваца/коза, и / или 29 грла крмача и /или 199 товних свиња. Сектор воћа -Пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. -Пољопривредна газдинства , регистрована у Регистру произвођача садног материјала, воћа, винове лозе и хмеља у складу са Законом о садном материјалу („Службени гласник Републике Србије“ бр. 18/05 и 30/10) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Сектор поврћа -Пољопривредна газдинства са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Сектор виноградарства - Пољопривредна газдинства , регистрована у Виноградарском регистру у складу са Законом о вину („Службени гласник Републике Србије“ бр. 41/09 и 93/12) са највише 1,99 ха винограда на крају инвестиције; -Пољопривредна газдинства регистрована у Регистру произвођача воћа, винове лозе и садног материјала хмеља у складу са Законом о садном материјалу („Службени гласник Републике Србије“ бр. 18/05 и 30/10) са прихватљивим инвестицијама до 49.999 евра. Сектор житарица и индустријских усева -Пољопривредна газдинства која имају до 49 ха земљишта под житарицама и индустријским усевима; -Пољопривредна газдинства која имају до 1,99 ха земљишта под хмељем. Сектор пчеларства - Нема посебних критеријума, осим да РПГ у изводу за животиње има евидентирано најмање 5 кошница пчела.

2.2.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
101.1.1	Набавка квалитетних приплодних грла млечних раса: говеда, оваца и коза
101.1.3	Опрема за мужу, клађење и чување млека на фарми, укључујући све елементе, материјале и инсталације
101.1.4	Машине и опрема за руковање и транспорт чврстог, полутечног и течног стајњака (транспортери за стајњак; уређаји за мешање полутечног и течног стајњака; пумпе за пражњење резервоара; сепаратори за полутечни и течни стајњак; машине за пуњење течног стајњака; специјализоване приколице за транспорт чврстог стајњака, укључујући и пратећу опрему за полутечни и течни стајњак)
101.1.5	Машине и опрема за припрему сточне хране, за храњење и напајање животиња (млинови и блендери/мешалице за припрему сточне хране; опрема и дозатори за концентровану сточну храну; екстрактори; транспортери; микс приколице и дозатори за кабасту сточну храну; хранилице; појилице; балери; омотачи бала и комбајни за сточну храну; косилице; превртачи сена)
101.1.8	Опрема за фиксне ограде и електричне ограде за пашњаке/ливаде
101.2.1	Набавку квалитетних приплодних грла говеда, оваца, коза и свиња које се користе за производњу меса
101.4.1	Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) вишегодишњих засада воћака, хмеља и винове лозе
101.4.2	Подизање и опремање пластеника за производњу поврћа, воћа, цвећа и расадничку производњу
101.4.3	Подизање, набавка и опремање система противградне заштите у воћњацима и вишегодишњим засадама
101.4.4	Подизање/набавка жичаних ограда око вишегодишњих засада
101.4.6	Набавка опреме и уређаја за додатно осветљење и засењивање биљака при производњи у заштићеном простору
101.4.12	Набавка бокс палета за транспорт и складиштење производа
101.4.16	Набавка опреме за резивање, дробљење, сечење и уклањање остатака након резидбе воћних врста
101.4.18	Опрема/механизација за заштиту од мрза
101.4.19	Машине за примарну обраду земљишта
101.4.20	Машине за допунску обраду земљишта
101.4.21	Машине за ђубрење земљишта
101.4.22	Машине за сетву
101.4.23	Машине за садњу
101.4.24	Машине за заштиту биља
101.4.25	Машине за убирање односно скидање усева
101.4.26	Машине за транспорт
101.4.27	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.4.28	Машине, уређаји и опрема за наводњавање усева
101.5.1	Машине за примарну обраду земљишта
101.5.2	Машине за допунску обраду земљишта
101.5.3	Машине за ђубрење земљишта
101.5.4	Машине за сетву
101.5.5	Машине за садњу
101.5.6	Машине за заштиту биља
101.5.8	Машине за транспорт
101.5.9	Набавка остале опреме (ГПС навигација и др.)
101.5.10	Машине и опрема за наводњавање усева
101.6.2	Набавка опреме за пчеларство

2.2.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Нема.		

2.2.10. Интензитет помоћи: Минимални и максимални апсолутни износи који ће бити подржани путем Мере: - сектор млеко - -За инвестицију 101.1.1. се исплаћује 80% од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 250.000,00 динара по РПГ, осим за набавку јуница млечних раса за шта се исплаћује 80% од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 300.000,00 динара по РПГ; -За инвестиције 101.1.3., 101.1.4. и 101.1.5. и 101.1.8. исплаћује се 50% без ПДВ-а од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 250.000,00 динара по РПГ. - сектор месо - За инвестицију 101.2.1. исплаћује се 80% без ПДВ-а од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 250.000,00 динара по РПГ, осим за набавку говеда товних раса за шта се исплаћује 80% од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 300.000,00 динара по РПГ. - сектор воће, грожђе и поврће (укључујући печурке) и цвеће: За инвестиције: 101.4.2., 101.4.3., 101.4.4., 101.4.6, 101.4.12, 101.4.16., 101.4.18., 101.4.19, 101.4.20., 101.4.21., 101.4.22., 101.4.23., 101.4.24., 101.4.25., 101.4.26., 101.4.27. и 101.4.28. исплаћује се 50% без ПДВ-а од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 250.000,00 динара по РПГ, осим за инвестицију 101.4.1. и то: -за подизање нових засада јабучастог, коштичавог, јагодичастог и језграстог воћа и за подизање нових производних засада винове лозе, интензитет помоћи износи 80% без ПДВ-а од прихватљивих трошкова, а максимално је могуће остварити до 250.000,00 динара по РПГ. - сектор остали усеви (житарице, индустријско, ароматично и зачинско биље): За инвестиције: 101.5.1., 101.5.2., 101.5.3., 101.5.4., 101.5.5., 101.5.6., 101.5.8., 101.5.9. и 101.5.10. исплаћује се 50% без ПДВ-а од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 250.000,00 динара по РПГ. - сектор пчеларство: За инвестицију 101.6.2. исплаћује се 50% без ПДВ-а од прихватљивих трошкова инвестиције, максимално до 120.000,00 динара по РПГ. -Изузетно, за младе до 40 година и носиоце регистрованог пољопривредног газдинства женског пола, интензитет помоћи за Мери 101. износи 60% без ПДВ-а, осим за инвестиције 101.1.1., 101.2.1. и 101.4.1. за које је утврђен интензитет помоћи од 80%. -Минимални износ појединачних рачуна износи 5.000,00 динара. -Максимални износ који корисник може остварити за једну или више инвестиција по Мери 101. износи 250.000,00 динара по РПГ, осим за набавку млечних и товних раса говеда за шта је максимални износ који корисник може остварити 300.000,00 динара по РПГ.

2.2.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	број поднетих захтева - РПГ по инвестицији
2	укупна одобрена средства по инвестицији
3	укупне површине нових вишегодишњих засада
4	број набављених грла

2.2.12. Административна процедура: Мера ће бити спроведена од стране ЈЛС односно надлежног Одељења-Одсека за пољопривреду. Пријему захтева претходи спровођење целокупне процедуре и то: - усвајање Програма на Градском већу; - добијање претходне сагласности на Програм од надлежног Министарства; - доношење Програма у Скупштини града Смедерева; - доношења Одлуке градоначелника града Смедерева којом се прецизира и дефинише мера из донетог Програма (у погледу услова за коришћење конкретне мере и инвестиција, прихватљивих трошкова и потребне документације која се подноси уз захтев); - објављивање јавног позива са дефинисаним условима коришћења мере из Програма, односно за инвестиције које ће се финансирати у оквиру ове мере. Захтеви са пратећом документацијом се предају у Услужном центру Градске управе Смедерево. Пријем захтева ће се вршити од расписивања јавног позива до утрошка планираних средстава по Мери утврђеној Програмом, а најкасније до 31.10.2024. године. Захтеве подносе носиоци пољопривредних газдинстава на обрасцима ЈЛС у складу са условима који су прописани. По пријему захтева спроводе се детаљне административне провере да ли су испуњени сви услови за одобрење захтева и да ли је достављена прописана документација. Обрада и решавање захтева се врши, у зависности од броја захтева, два или више пута месечно. На предлог Одлука надлежног Одељења, градоначелник доноси Одлуке о додели средстава за предметне инвестиције, које се прослеђује Одељењу за финансије, које врши исплату на наменске

рачуне за пољопривреду регистрованим пољопривредним произвођачима и правним лицима регистрованим за област пољопривреде. Корисници имају обавезу да наменски користе и не отуђују, нити другом дају на коришћење инвестиције које су предмет захтева у периоду од најмање 3 године од дана набавке опреме, машина и механизације. У току 2024. године вршиће се теренски обилазак газдинстава. Корисници средстава за које се утврди да нису наменски искористили добијена средства из буџета града Смедерева, биће у обавези да добијена средства врате буџету града Смедерева са обрачунатом законском затезном каматом и биће им ускраћено право конкурисања за субвенције града Смедерева у наредних 5 година. У извршеним контролама на терену у 2023. години, нису уочене неправилности, средства су коришћена наменски у складу са Јавним позивом.

2.3. Назив и шифра мере: 102 Успостављање и јачање удружења у области пољопривреде

2.3.1. Образложење: Ова мера се уводи као подршка раду удружења грађана чија је активност усмерена на подстицање развоја и унапређивање пољопривредне производње на територији града Смедерева. Циљ ове мере је побољшање услова рада постојећих удружења и оснивање нових организација пољопривредних произвођача и прерађивача. На подручју Смедерева тренутно је активно 7 пољопривредних удружења у различитим областима пољопривредне производње: удружења сточара, удружење живинара, удружење повртара, удружења воћара и виноградара и удружење пчелара. Улога удружења је веома значајна због унапређења пољопривредне производње, посебно у делу модернизације и едукације пољопривредних произвођача, повољнијих услова код набавке инпута за пољопривредну производњу, наступа на тржишту и пласмана пољопривредних производа. Поред тога удруженим произвођачима је омогућено коришћење заједничке опреме и машина, заједнички пласман робе и друге активности које свеукупно доприносе бољем прилагођавању захтевима тржишта и унапређењу развоја. Мера ће се спроводити кроз субвенционисање прихватљивих трошкова у различитим видовима активности удружења, која могу допринети у раду и развоју удружења. Ова мера је у складу са Планом развоја Града Смедерева за период од 2022. до 2029. године (Службени лист града Смедерева бр. 4/2023), као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.3.2. Циљеви мере: Мера представља подршку развоју, унапређењу и продуктивности удруженој пољопривредној производњи на територији града Смедерева. Општи циљеви: - унапређење рада постојећих удружења и формирање нових удружења произвођача и прерађивача. Специфични циљеви: - побољшање конкурентности чланова организационих група и увођење профитабилних производњи на газдинствима удружених пољопривредних произвођача; - олакшани наступ на тржишту и јачање тржишне позиције; - унапређење и развој кроз прихватање иновација на газдинствима удружених пољопривредних произвођача.

2.3.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој (НПРР) за период 2022-2024. године. Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин: - подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја; - када корисници конкуришу за подстицаје код Управе за аграрна плаћања, ЈЛС на поднете захтеве корисника издаје потврде, да за предметне инвестиције не користе средства из буџета ЈЛС, о чему се води адекватна евиденција и чиме се спречава двоструко финансирање.

2.3.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници мере су Удружења која имају регистровану делатност у области пољопривреде.

2.3.5. Економска одрживост: Подносилац захтева за средства по овој мери нема обавезу достављања бизнис плана или пројекта о економској одрживости улагања.

2.3.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером су: - да је Удружење уписано у Регистар удружења у АПР-у, да има регистровану делатност у области пољопривреде и да има активан статус; - да је пословно седиште Удружења на територији града Смедерева; - да нема неизмирених пореских и других јавних дажбина са даном подношења захтева; - да Удружење нема доспелих неизмирених обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране ЈЛС; - да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - само се улагања из текуће године могу сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова.

2.3.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.3.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

2.3.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Нема.		

2.3.10. Интензитет помоћи: Износи који ће бити подржани путем мере: - за меру 102. ће се исплаћивати 100% од поднетих прихватљивих трошкова без ПДВ-а, а максимално је могуће остварити до 100.000,00 динара по Удружењу.

2.3.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	број Удружења која су обухваћена мером

2.3.12. Административна процедура: Реализацију ове мере спроводи надлежно Одељење Градске управе Смедерево, односно Одсек за пољопривреду, путем обавештавања и позива Удружењима у области пољопривреде, јавним оглашавањем, путем веб стране града Смедерева и др. Рок за подношење захтева је од објављивања Јавног позива до утврђених планираних средстава утврђених Програмом, а најкасније до 31.10.2024. године. Прихватљиви су докази о предметним улагањима Удружења из текуће године, за конкурсање по донетом Програму. Пријем захтева, документације, као и административну проверу документације врши Одсек за пољопривреду. Захтеви по овој мери се решавају по систему прво пристиглих захтева (first come first served). Техничку, стручну и административну помоћ Одсеку за пољопривреду пружа Одељење за финансије и локалну пореску администрацију. Пријему захтева претходи спровођење целокупне процедуре и то: - усвајање Програма на Градском већу; - добијање претходне сагласности на Програм од надлежног Министарства; - доношење Програма у Скупштини града Смедерева; - доношења Одлуке градоначелника града Смедерева којом се прецизира и дефинише мера из донетог Програма (у погледу услова за коришћење мере, прихватљивих трошкова, износа и потребне документације која се подноси уз захтев); - објављивање јавног позива за меру из Програма. Након спроведене процедуре, може се отпочети са пријемом захтева и документације за предметну меру. Пристигли захтеви са документацијом се разматрају и приступа се њиховом решавању. Обрада захтева се врши, у зависности од броја захтева, једанпут или више пута месечно. На предлог Одлука надлежног Одељења, градоначелник доноси Одлуке о додели средстава за предметну меру, које се прослеђује Одељењу за финансије, које врши исплату на наменске рачуне за пољопривреду регистрованим удружењима за област пољопривреде.

2.4. Назив и шифра мере: 104 Управљање ризицима

2.4.1. Образложење: Ова мера је од посебног значаја за рурално подручје града Смедерева. Разлози за издвајање средства за ову намену су у чињеници да је пољопривредна делатност на овом подручју веома подложна утицају временских непогода (град, суша, поплаве) од којих се не може заштитити или не постоји економска могућност успостављања ефикасне заштите. Из тог разлога локална самоуправа за

ове намене у континуитету издваја средства. Инвестиција 104.3. Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња, у оквиру ове мере има потпуну оправданост, јер је значајна за све области пољопривредне производње. Посебно је изражено осигурање у воћарству, које је заступљено са више од 70%, док је у ратарско-повртарско-сточарској производњи учешће субвенционираним осигурања до 30%. За ову инвестицију су заинтересовани произвођачи који се интензивно баве пољопривредном производњом, која захтева значајнија улагања. У току 2023. године реализован је 121 захтев и одобрено 8 милиона динара за ову инвестицију. Разлози за издвајање увећаних средства за ове намене у овој години су у чињеници да је пољопривредна делатност на подручју Смедерева подложна утицају временских непогода, посебно града. Овом мером се врши подстицај пољопривредних произвођача да осигурају своја пољопривредна добра, чиме се обезбеђује стабилност дохотка, смањење ризика у пољопривредној производњи, смањивање дугорочно негативних последица штета проузрокованих природним непогодама. Ова мера је у складу са Планом развоја Града Смедерева за период од 2022. до 2029. године (Службени лист града Смедерева бр. 4/2023), као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.4.2. Циљеви мере: Ова мера доприноси превентивној заштити пољопривредне производње и у том смислу произвођачима представља вид сигурности. Представља подршку развоју и продуктивности целокупној пољопривредној производњи и подстрек за бављење интензивном производњом. Овом мером се постижу већа улагања у пољопривреду, чиме се постиже и већа добит, што је основни циљ пољопривредних произвођача. Ниво спровођења ове мере представља објективну слику учешћа интензивне и организоване производње.

2.4.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој (НППР) за период 2022-2024. године. За ову Меру корисници могу конкурисати и код ЈЛС и код Управе за аграрна плаћања. Овим начином ЈЛС очекује веће интересовање пољопривредних произвођача за ову меру, као превентивно деловање на могућност елементарних непогода и великих материјалних губитака, обзиром да се на овом подручју мање од 5% површина под засадима и усевима осигурава.

2.4.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су активна: - физичка лица - носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава, - правна лица или предузетници уписани у Регистар пољопривредних газдинстава који имају регистровану делатност у области пољопривреде.

2.4.5. Економска одрживост: Подносиоци захтева немају обавезу достављања бизнис плана или пројекта о економској одрживости улагања.

2.4.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи услови које корисници треба да испуне да би могли да користе финансијска средства предвиђена овом мером су: - да су пољопривредна газдинства (физичка и правна лица) уписана у Регистар пољопривредних газдинстава и евидентирана у е-аграру са активним статусом и да у билној стуктури имају евидентиране културе које осигуравају; - да су пребивалиште (или седиште правног лица) и пољопривредна производња подносиоца захтева на територији града Смедерева; - да корисник, односно носилац регистрованог пољопривредног газдинства нема доспелих неизмирених обавеза по основу јавних прихода-пореза на имовину, према јединици локалне самоуправе; - да корисник нема неизмирених доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе; - само се полисе осигурања из текуће године могу сматрати прихватљивим за надокнаду трошкова по Програму у текућој години.

2.4.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума прихватљивости.

2.4.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
104.3	Осигурање усева, плодова, вишегодишњих засада, расадника и животиња

2.4.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Нема.	не	

2.4.10. Интензитет помоћи: За Инвестицију 104.3. предвиђени су максимални апсолутни износи: - за све кориснике исплаћује се 30% од висине исплаћене премије осигурања без ПДВ-а, а максимално до 100.000,00 динара по РПГ. Корисници могу конкурисати и код Управе за аграрна плаћања.

2.4.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	број газдинстава-подносилаца захтева за субвенционисање осигурања
2	укупна површина под осигураним усевима и засадима у ха

2.4.12. Административна процедура: Реализацију мере спроводи надлежно Одељење Градске управе - Одсек за пољопривреду, путем обавештавања и позива пољопривредним газдинствима преко подручне стручне службе за пољопривреду, сеоских месних заједница, јавним оглашавањем, путем веб стране града Смедерева и др. Поступак пријема захтева почиње након доношења Програма за 2024. годину, доношења Одлуке за реализацију предметне мере и објављивања јавног позива произвођачима са условима за конкурисање. Рок за пријем захтева је од 01.09.2024. године до утрошка планираних средстава утврђених Програмом, а најкасније до 31.10.2024. године. Захтеви се подносе на обрасцима ЈЛС у складу са условима који су прописани. Прихватљиви су само докази о предметним улагањима пољопривредних произвођача у осигурање из текуће године. Пријем захтева и документације и административну проверу врши надлежно Одељење, односно Одсек за пољопривреду. Захтеви по овој мери се решавају по редоследу пристиглих захтева. Обрада захтева се врши једанпут или више пута месечно, на основу чега надлежно Одељење израђује предлоге Одлука и на основу којих градоначелник доноси Одлуке о додели средстава за предметну инвестицију. Техничку, стручну и административну помоћ Одсеку обезбеђује надлежно Одељење Градске управе: Одељење за финансије, које врши исплате на наменске рачуне за пољопривреду. Цео поступак пролази кроз неколико нивоа провера, како би се реализација одвијала у потпуности у складу са прописаним условима и утврђеним критеријумима. Реализација ове мере је углавном у трећем кварталу текуће године, када истиче рок корисницима за измирење обавеза за премије осигурања код осигуравајућих кућа.

2.5. Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју

2.5.1. Образложење: Мера представља подршку стицању нових знања и стручног усавршавања. Спровођење активности у оквиру ове мере утиче на поспешивање развоја пољопривреде у свим њеним сегментима, заинтересованости индивидуалних пољопривредних произвођача за бављење делатностима у пољопривреди, утиче на добијање нових и проширење постојећих знања произвођача која су неопходна у процесу производње и стварања добара у пољопривреди. Мера се спроводи кроз финансирање организовања стручног саветовања, посета и учешћа пољопривредних произвођача на пољопривредним трибинама, сајмовима, манифестацијама и изложбама. Поред едукативног значаја и усвајања нових технологија у производњи, мера поспешује такмичарски дух у производњи, кроз приказивање достигнућа произвођача и постигнутих резултата у пољопривреди. Наведене активности подразумевају учешће пољопривредних произвођача, стручних служби локалног агросектора, као и еминентне стручњаке у области пољопривреде. Облици стицања нових знања, стручног оспособљавања и активности стицања вештина биће усмерене на све субјекте у области пољопривреде. Подршка информативним активностима обухватиће подршку промоције развојних потенцијала и потреба села, очувања традиције, подршку активностима везаним за подизање нивоа пласмана производа и услуга и активностима везаним за развој села у образовном, здравственом, културном, социолошком и осталим аспектима, који ће утицати на побољшање квалитета живота сеоског становништва. Ова мера је у складу са Планом развоја Града Смедерева за период од 2022. до 2029. године (Службени лист града Смедерева бр. 4/2023), као и националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја Републике Србије 2014-2024. године.

2.5.2. Циљеви мере: Циљеви мере су унапређивање развоја пољопривреде и едукација произвођача, остваривање повезаности између произвођача, организовање произвођача са циљем успешнијег рада, набавке потребних инпута у пољопривреди, примена технологија и иновација и осталих достигнућа у циљаним сегментима пољопривреде. Поред тога циљеви мере су и функционално повезивање свих актера локалног агросектора, одрживи развој, заштита ресурса, смањење миграције становништва.

2.5.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Мера је у складу са Националним програмом за рурални развој (НППР) за период 2022-2024. Реализација ове мере има за циљ пружање подршке активностима везаним за подизање пласмана производа и услуга, унапређење рада удружења пољопривредних произвођача, стицање знања, стручног оспособљавања пољопривредних произвођача, промоцију развојних потенцијала села и очувања традиције. Спречавање могућег двоструког финансирања истих захтева корисника од стране Управе за аграрна плаћања и из средстава буџета града Смедерева спроводиће се на следећи начин: - подносилац захтева је у обавези да у ЈЛС уз захтев за одобрење подстицаја достави потписану изјаву, под моралном, кривичном и материјалном одговорношћу, да за исту намену за коју подноси захтев не користи и да неће користити подстицаје у другим јавним фондовима (субвенције, подстицаји, донације), односно да иста инвестиција није предмет другог поступка за коришћење подстицаја.

2.5.4. Крајњи корисници: Корисници ове мере су сеоске месне заједнице, удружења грађана, удружења жена, предузетници и правна лица за пружање саветодавних и других услуга, научне и стручне институције, еминентни предавачи у области пољопривреде.

2.5.5. Економска одрживост: За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

2.5.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи услови које корисници треба да испуне: - корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација или Регистар удружења); - корисници средстава - сеоске месне заједнице и удружења: да имају седиште на подручју града Смедерева и дефинисане циљеве у области пољопривреде у вези са обављањем промотивних и других активности у области руралног развоја; - корисници средстава за стручно оспособљавање, активности стицања вештина и показне активности треба да имају искуства у пружању услуга (референце), као и стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге (референтни предавачи); - потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима; - да корисник нема неизмирених доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним од стране локалне самоуправе.

2.5.7. Специфични критеријуми: Нема специфичних критеријума.

2.5.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања
402.2	Стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности

2.5.9. Критеријуми селекције:

Редни број	Тип критеријума за избор	Да/Не	Бодови
1	Нема.	не	

2.5.10. Интензитет помоћи: Ову меру локална самоуправа финансира са 100% од прихватљивих трошкова без ПДВ-а. Минимални и максимални апсолутни износи који ће бити подржани путем мере: Минимално учешће је 10.000,00 динара, а максимални интензитет помоћи износи 100.000,00 динара по захтеву корисника. Предвиђене активности су планиране за следеће намене: - различити видови подршке удруженим пољопривредним произвођачима и удружењима жена за учешће на изложбама, сајмовима, такмичењу и представљању села са циљем промовисања и развоја руралног подручја; -

подршка организовању стручног оспособљавања, активности стицања вештина, информативне активности (организовање трибина, саветовања у пољопривреди са еминентним стручњацима и других активности од значаја за пољопривреду).

2.5.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	број посећених сајмова, изложби и манифестација
2	укупан број одржаних едукација/радионица
3	укупан број пољопривредних произвођача обухваћених мером

2.5.12. Административна процедура: Поступак пријема захтева почиње након доношења Програма за 2024. годину уз предходно добијену сагласност надлежног Министарства и доношења Одлуке за реализацију предметне мере. Рок за пријем захтева је од објављивања Јавног позива до утрошка планираних средстава по мери, утврђених Програмом, а најкасније до 31.10.2024. године. Ова мера обухвата различите видове едукације, промоције пољопривреде и руралног развоја и сличне активности, које су у складу са јасно дефинисаним прихватљивим трошковима и за које се подноси уз захтев одговарајућа документација у услужном центру Градске управе у Смедереву. Након обраде и решавања захтева, надлежно Одељење израђује предлоге Одлука на основу којих градоначелник доноси Одлуке о додели средстава за корисника и предметну инвестицију и закључују се Уговори. Техничку, стручну и административну помоћ Одсеку обезбеђује надлежно Одељење Градске управе: Одељење за финансије.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина	/	рзс*
Регион	Регион Јужне и Источне Србије	рзс*
Област	Подунавска област	рзс*
Град или општина		рзс*
Површина	484 км ²	рзс*
Број насеља	28	рзс*
Број катастарских општина	30	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	-	
Демографски показатељи		
Број становника	97.930	рзс**
Број домаћинстава	37.203	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, км ²)	202,33	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 - 100)	-9,49	рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС	-12,18	рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	14,83 %	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	21,31 %	рзс**
Просечна старост	43,22	рзс*
Индекс старења	141,11	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	9,64%	рзс*
Основно образовање (%)	20,86%	рзс*
Средње образовање (%)	54,01%	рзс*
Више и високо образовање (%)	15,49%	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)	31,1%	Процена
Природни услови		
Релеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	брежуљкасти, равничарски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа	најзаступљенија III класа 31,43% , гајњача 60%, алувијум, смоница	Интерни

Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	умерено-континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)	650 mm	Интерни
Средња годишња температура (oC)	10,4	Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)	велики потенцијал водених површина и подземних вода	Интерни
Површина под шумом (ha)	1.518,17 ха	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	3,14%	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	60 ха	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)	1.052 m ³	рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	7.107	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	3.759	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	99,15%	
- правна лица и предузетници (%)	0,85%	
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)	26.560 ха	рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)	54,87%	
Оранице и баште, воњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	оранице и баште 20.514ха (77,24%), воњаци 4.412 ха (16,62%), виногради 381ха (1,43%), ливаде и пашњаци 1.077ха (4,05%), остало 176ха 0,66%.	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало(19) (ha, %)	жита 16.747ха (63,05%), инд.биље 793ха (2,99%), поврће 446ха (1,68%), крмно биље 2.035 ха (7,66%), угари 398ха 1,50%), остало 95ха (0,35%).	рзс***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)	4,16 ха	рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)	5.882,57 ха	Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)	-	Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	671	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)	у функцији 4,5 ха изграђена мрежа на 608,7 ха	Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)	710 ха	рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)	3.021,54 ха	Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):	1.576,64 ха	Интерни
- физичка лица (%)	85 %	Интерни
- правна лица (%)	15 %	Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	говеда 3.952, свиње 40.937, овце и козе 12.230, живина 276.274, кошнице пчела 5324.	рзс***

Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	трактори 6.872, комбајни 277, прикључне машине 19.747.	рзс***
Пољопривредни објекти (број)	за смештај стоке 12.093, пољ.производа 6.580, пољ.машина и опреме 2.914.	рзс***
чч, сушаре, стакленици и пластеници (број)	хладњаче 295, сушаре 7, стакленици 20, пластеници 300.	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)	мин.ђубрива 20.587 ха 5.732 ПГ, стајњак 2.068 ха 2.255 ПГ, средства за заштиту биља 20.974 ха 5.999 ПГ.	рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	16.054	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	на породичном ПГ 99,43% на газдинству ПЛ 0,57%	рзс***
Годишње радне јединице (број)	6.660	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	земљорадничке задруге 11, удружења пољопривредника 7	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	пшеница 16.812т, кукуруз 34.005т, ш.репа 560т, сунцокрет 165т, пасуљ 246т, кромпир 3.697т, детелина 506т, лудерка 459т, виногради 3.743т, јабуке 15.686т, шљиве 2.767т, брескве 17.649т, кајсије 2.106т, вишње 1.830т.	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	12.000 л сировог млека- дневна производња	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		
<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(km)	306 км	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	поште 16, телефонски претплатници 26.154	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	34.593	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	25.050	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	3.469 м ³	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	-	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)	снабдевање од ТЕ Костолац и ХЕ Ћердап	Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		

